

Spotřební daně a harmonizace právní úpravy s právem Evropských společenství

Nahrazení daně z obratu daní z přidané hodnoty a systémem spotřebních daní bylo jednou z hlavních změn, kterou přinesla daňová reforma v roce 1993. Uplatnění nepřímých daní v daňové soustavě je velmi významným ekonomickým nástrojem, který ovlivňuje hospodářskou sféru, ale nejen ji. Nepřímé daně tvoří největší část daňových příjmů státu, a proto považuji i zvolené téma za velmi aktuální.

V úvodní části práce se diplomant zaměřil na vznik a vývoj této skupiny daní v rámci ES, jejich mechanismus a počátky zavádění těchto daní v České republice. V této části práce jde především o shrnutí vývoje právní úpravy na úseku nepřímého zdanění obecně a na našem území zvláště a o otázky počátků harmonizace právní úpravy, tak jak se dotkla České republiky. Na úvodní část navazuje část věnovaná vstupu České republiky do EU a souvislostem s aplikací směrnic EK.

Za významnou část práce považuji následující část - označenou jako V., - která je věnována rozboru právní úpravy spotřebních daní v České republice. Diplomant vychází z ústavních základů právní úpravy daní a zmiňuje se o rozpočtovém určení výnosu spotřebních daní. Na str.35 se však dopouští určité nepřesnosti (pokud jde o tuto problematiku) a měl by svoje tvrzení při ústní obhajobě vysvětlit (a to i ve vztahu k přílohám práce č.1 a 2).

Při rozboru zákona o spotřebních daních pokračuje diplomant přiblížením změn, kterými zákon procházel a vymezuje pojmy, které považuje pro rozbor právní úpravy za potřebné. Rozbor českého zákona je konfrontován s textem příslušné Směrnice. Systematika výkladu odpovídá výkladu obligatorních prvků daní a je doplněna výkladem i související problematiky.

Do samostatné stručné části zařazuje diplomant některé judikáty, týkající se spotřebních daní. Domnívám se však, že by lépe sloužily k přiblížení problematiky tehdy, pokud by byly zařazeny k výkladu jednotlivých daňových prvků, jednotlivých ustanovení zákona. Také mi tu chybí vlastní názor diplomanta na jednotlivá rozhodnutí - jeho souhlas či nesouhlas s uvedeným postupem soudu a argumenty pro a proti, což by mohl doplnit při ústní obhajobě.

V další části se diplomant snaží přiblížit možný vývoj v rámci EU na úseku spotřebních daní a zabývá se problematikou zapojení ekologických prvků do systému spotřebních daní .

Závěr diplomové práce je věnován diplomantovým názorům na možnosti změn zákona a stanovení cílů, které by bylo třeba řešit v nejbližších letech na úseku spotřebních daní.

Ocenit je třeba zařazení příloh, kterými je práce doplněna v závěru. V případě příloh, týkajících se České republiky by bylo třeba uvést, zda jde o převzaté údaje či vlastní výpočty diplomanta (v případě srovnání v rámci EU je pramen uveden).

Z textu práce je zřejmá diplomantova znalost zpracovávané daňové problematiky včetně dalších souvislostí. Dá se proto konstatovat, že práce, i přes uvedené připomínky, splňuje požadavky kladené na tento druh prací, a to jak po stránce obsahové tak formální. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě, při které by měl diplomant odpovědět na následující otázky:

Jaký je rozdíl mezi akcizem (zmíněným v práci na str.14) a současnými spotřebními daněmi?

V Praze dne 29.1.2006

Doc. JUDr. Hana Marková, CSc.

oponent